خبر

تعزیه ایرانی در سوگواره «سفینه‌النجاه» کربلا

دبیر بخش هنرهای نمایشی نخستین سوگواره «سفینه‌النجاه» از برگزاری دو اجرای تعزیه با موضوع پیراهن امام حسین(ع) در تل‌زینبیه و بین‌الحرمین در کربلا خبر داد و گفت: اولین فراخوان بخش هنرهای نمایشی نخستین سوگواره سفینه‌النجاه طی روزهای آینده در دو بخش نقالی و پرده‌خوانی منتشر خواهد شد. کوروش زارعی در گفت‌وگو با ایسنا افزود: آقای دریایی از عزیزان توانمند با تحصیلات آکادمیک در اجرای تعزیه کار را تقبل کردند و بر این اساس منابع و پژوهش‌ها در ارتباط با پیراهن امام حسین(ع) در اختیار ایشان و تیم‌شان قرار گرفت و یک تعزیه یک‌ساعته در این خصوص تولید شد. این تعزیه برای اولین‌بار در سومین اجلاسیه سفینه‌النجاه در کربلا در محل «تل زینبیه» اجرا شد که با استقبال خوب مخاطبان عراقی همراه بود. این اثر در دومین شب خود در بین‌الحرمین اجرا داشت که مورد استقبال پژوهشگران، علما و مردم حاضر قرار گرفت. وی افزود: تلاش ما بر این است در اولین سوگواره، فراخوان نقالی و پرده‌خوانی سفینه‌النجاه را منتشر کنیم و در این خصوص ابتدا پژوهش‌های مرتبط با لباس امام حسین(ع) برای نویسندگانی ارسال خواهد شد تا یکسری طومار براساس پژوهش‌ها تنظیم شود. فراخوان نقالی در سه بخش نوجوان، جوان و پیشکسوت منتشر خواهد شد و همچنین قرار است در ایام ماه صفر در مشهد بخش هنرهای نمایشی سوگواره برگزار شود.

یکی از فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای کتاب در ترکیه

بیشه غایب

وضعیت کتاب، سینما و سریال‌سازی ایران در ترکیه

محمدرضا محمدی‌نجات و علی آبدین

ایرانی که به زبان ترکی ترجمه و منتشر شده است، آشنا می‌کند. کتاب‌هایی چون شرح اسم، دا، پایی که جا ماند،کوچه نقاش‌ها،ارمیا و من زنده‌ام در کنار کتاب‌هایی درباره زندگی و زمانه فرماندهان و رزمندگان دفاع‌مقدس از میان این کتاب‌ها بیشتر جلب توجه می‌کند.

آشنایی جامعه ادبی ترکیه به وسیله نام‌های معدودی از شاعران و نویسندگان ایرانی صورت گرفته است. پیش از این ترک‌ها به غیر از ترجمه تمام کلاسیک ادبیات و فرهنگ ایرانی با آثار صادق هدایت، فروغ فرخزاد و صمد بهرنگی و غلامحسین ساعدی آشنا شده‌اند،ترجمه‌های زیادی از این نام‌ها در ترکیه به بازار راه یافته به‌طوری که تا ده‌ها ترجمه از بوف کور هدایت احصا شده است ولی این حجم از حضور اصلا شایسته عظمت و بزرگی نام ادبیات امروز ایران نیست.

استثناهای امیدزا

هرچند استثنائاتی نیز در این میان وجود دارد مثلا در ۲۰۱۷ رمان «قلندر و قلعه» سیدیحیی یثربی با استقبال خیلی زیادی در جامعه ادبی ترکیه روبه‌رو شد. این رمان که آثار و افکار شهاب‌الدین سهروردی را دستمایه روایت خود کرده، هم از حیث مضمون و هم از حیث روایت مورد توجه ترک‌ها قرار گرفته است یا مثلا مصطفی مستور راه بزرگی را در بازار چاپ و انتشار ترجمه کتاب‌های ایرانی در ترکیه طی کرده و کتاب‌های زیادی از او به این بازار راه یافته اما تا ایجاد یک سازوکار زنده و پویا و همه‌گیر برای این منظور، راه زیادی پیش‌رو مانده است. نیاز به ورود یک سازمان تنظیم‌گر و تسهیلگر فرادستی که با افقی باز به نفع دو جامعه ادبی فرهنگی ایران و ترکیه اقدام کند و به نتیجه برسد، احساس می‌شود. شاید سازوکار وزارت فرهنگ ترکیه برای ترجمه آثار ترکی به زبان‌های دیگر در کشورهای دیگر نمونه خوبی برای بررسی باشد.

تعلق جایزه و کمک به انتشار آثار تایید‌شده هم برای مؤلف کتاب ترک هم برای مترجم اثر او و هم برای ناشر این اثر در خارج از ترکیه، جذابیت‌های زیادی برای اهل فرهنگ و هنر و ادبیات ترکی ایجاد کرده‌است. نگاه غیررانتی و حداقل در ظاهر غیرایدئولوژیک یکی از مزیت‌های این دسته از کمک‌هاست، همچنین ایجاد بستری طبیعی و حتی‌المقدور بدون تنفس مصنوعی برای تشویق و ترویج ترجمه کتاب‌های ترکی در خارج ترکیه از دیگر ویژگی‌های این برنامه است. بی‌شک انجام یک تحقیق فرامرزی کامل و شامل درخصوص این مکانیسم‌ها می‌تواند راهگشای خوبی برای بخش دولتی فرهنگ ایران در ماورای مرزهای سیاسی ما باشد.

کتابفروشی کتاب‌های ایرانی به زبان فارسی در منطقه کادیکوی استانبول

کتاب‌های فارسی در بازار نشر ترکیه

در سمت دیگر استانبول در قسمت آسیایی آن و در منطقه معروف کادیکوی پس از گذشتن از چند خیابان مرکزی محله، با کنجکاوی بسیار و با شناختن از طریق فضای مجازی به دنبال آدرس کتاب-کافه خیلی خاصی می‌گردم. در پی عبور از چند خیابان پرازدحام در گوشه‌ای آرام با تابلوی کافه-کتاب روبه‌رو شدم. مغازه‌ای نسبتا بزرگ که قفسه‌های دورتادور آن از کتاب‌های فارسی پر شده‌اند. در وسط نیز با چیدن چند میز و صندلی برای پذیرایی قهوه، چای و دمنوش بساطی فراهم شده است. این فضا گویی از کتابفروشی‌های روبه‌روی دانشگاه تهران یا بلوار کریم‌خان زند به گوشه‌ای دیگر از تاریخ و جغرافیا پرتاب شده‌است.

حس بسیار عجیبی دارد دیدن کتاب‌های نام‌آشنای شاعران و نویسندگان معاصر و متون کلاسیک ادبیات ایرانی. از خانم متصدی فروشگاه می‌پرسم: آیا این فروشگاه نمایندگی رسمی ناشر خاصی است؟ با پاسخ مثبت روبه‌رو می‌شوم. در قفسه‌ها کتاب‌هایی از محمود دولت‌آبادی و مجموعه شعرهای شاعران روشنفکر معاصر ایران که توسط انتشاراتی دیگر به چاپ رسیده‌اند، خودنمایی می‌کند. همچنین کتاب‌هایی با موضوع جامعه‌شناسی و....

خانم فروشنده در پاسخ سؤال من که درباره انحصار تعلق کتاب‌ها به این انتشاراتی خاص است، می‌گوید ما محدودیتی برای منابع کتاب‌های‌مان قائل نشدیم و کتاب‌های ناشران مختلف را اینجا ارائه می‌دهیم.

او اضافه می‌کند که بیشتر مشتریان کتابفروشی ایرانیان مقیم ترکیه هستند و علاقه‌مندان ترک بیشتر از سر کنجکاوی به دنبال ترجمه آثار ادبی ایرانی به اینجا می‌آیند و عمدتا دست خالی بازمی‌گردند. عدم سنخیت کتاب‌های عمدتا مذهبی و انقلابی ایرانی منتشرشده به زبان ترکی در ترکیه با کتاب‌های این فروشگاه کاملا آشکار است. پس دایره مخاطبان آنها نیز می‌توانند تداخل بسیار محدودی با هم داشته باشند. از دیگر سو حرکت نوپای این انتشارات با چالش‌های اقتصادی زیادی روبه‌روست؛ گران‌بودن هزینه انتقال کتاب‌ها به ترکیه یکی از آنهاست. در برابر قیمت‌های منوی کافه که با توجه به قیمت‌های ترکیه معقول و متناسب به نظر می‌آیند اما قیمت کتاب‌های ایرانی این فروشگاه از این فرمول تبعیت نمی‌کنند؛ هم نسبت به متوسط قیمت‌ها در ایران، هم در تناسب با قیمت‌های ترکیه گران به نظر می‌رسند.

> **جای خالی توجه به سلایق مختلف جامعه ادبی ترکیه و توجه به موضوع ترجمه آثار ادبیات امروز ایران به همیاری و هم‌افزایی بسیار زیادتری میان بخش‌های دولتی و خصوصی ایرانی و ترکیه نیاز دارد**

در زمره کسانی که برای تورق کتاب‌های فروشگاه دیدم، با دکتر ماهر اصلان آشنا شدم. او که استاد تاریخ در دانشگاه معمار سنان استانبول است، از تجربه خود در این کتابفروشی ایرانی چنین گفت: در اینجا می‌توانید کتاب مورد نظر خود را در قفسه‌ها پیدا کرده و پس از بررسی آن را خریداری کنید یا در قسمت کافه هنگام نوشیدن قهوه یا چای، کتابی را که خریداری کرده‌اید یا می‌خواهید بخرید، مطالعه و بررسی کنید. این کتابفروشی هیچ ویژگی فیزیکی ندارد که آن را از کتابفروشی‌های کلاسیک متمایز کند و حتی در مقایسه با بسیاری از کتابفروشی‌های استانبول دارای ابعاد و طراحی متوسطی است.

دکتر ماهر اصلان که دوره آموزش زبان فارسی را در دانشگاه اصفهان گذرانده است، مهم‌ترین ویژگی این کتابفروشی که آن را از دیگران متمایز می‌کند، این‌گونه بیان کرد: این فضا، پای شما را به دنیای بزرگ فرهنگی ایران باز می‌کند. در این کافه‌کتاب، فقط کتاب‌های فارسی در زمینه ادبیات، تاریخ، فرهنگ، سیاست، اقتصاد، جامعه‌شناسی، موسیقی و سایر رشته‌های ایرانی به فروش می‌رسد. این کتابفروشی شاید اولین قدمی باشد که می‌توانیم قبل از رفتن به ایران برای آشنایی با دنیای غنی فرهنگی همسایه خود برداریم.

در حالی که کارمندان ایرانی کتابفروشی با ترکی زیبای خود از شما پذیرایی می‌کنند اما با پذیرایی و مهمان‌نوازی خود ردپایی از جهان فرهنگی ایران را عرضه می‌کنند. بازدید شما از این خانه کتاب بهتان کمک می‌کند تا تعصبات خود را در مورد ایران و مردم ایران که تاکنون حاصل تجربه شخصی شما نبوده، از بین ببرید و همچنین باعث می‌شود با خاطره‌ای خوش از همسایه خود به خانه بازگردید. هرچند حرکت یک انتشارات خصوصی ایرانی برای حضور در یک کشور خارجی اقدام جسورانه و ویژه‌ای است اما جای خالی توجه به سلایق مختلف جامعه ادبی ترکیه و توجه به موضوع ترجمه آثار ادبیات امروز ایران به همیاری و هم‌افزایی بسیار زیادتری میان بخش‌های دولتی و خصوصی ایرانی و ترک نیاز دارد.

دو نما از موزه سینمای ترکیه در شهر استانبول که در سینمای تاریخی و خاطره ساز اطلس واقع شده است

صحنه‌ای از فیلم‌های سینمایی تولید مشترک ایران و ترکیه در دهه ۵۰

ترجمه ترکی کتاب‌های «بوف کور» و «ماهی سیاه کوچولو»

صحنه

معرفی گروه طراحان اثر جدید حمید حرا

گروه طراحان پروژه نمایشی «و او جان من است» به کارگردانی حمید حرا برای اجرا در تالار وحدت تهران معرفی شدند. «و او جان من است» عنوان یکی از جدیدترین پروژه‌های نمایشی است که خرداد و تیر سال جاری به نویسندگی ایوب آقاخانی و کارگردانی حمید حرا و حضور تعدادی از بازیگران و هنرمندان شناخته‌شده عرصه تئاتر، سینما، تلویزیون، موسیقی و هنرهای تجسمی در تالار وحدت تهران پیش‌روی مخاطبان قرار خواهد گرفت. به گفته حمید حرا، این نمایش در یک فضای مفرح به روایت واقعه تاریخی می‌پردازد که در حوزه‌های سینما و تئاتر تاکنون کمتر به آن پرداخته شده است؛ مسیری که در آن تلاش شده چهره واقعی و پر از رحمت اسلام در قالب یک داستان متفاوت به مخاطبان ارائه شود. وحید لاری طراح صحنه، علی براتی طراح حرکت، مژگان عبوضی طراح لباس، بهاره اسدی طراح گریم و منوچهر رحیمی طراح نور اعضای گروه طراحی پروژه نمایشی «و او جان من است» را تشکیل می‌دهند. این پروژه نمایشی خرداد و تیر سال جاری با همکاری بنیاد فرهنگی هنری رودکی و اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط گروه هنری «سایه» روی صحنه می‌رود.

یادمان

نویسنده و ویراستار لرستانی درگذشت

مجتبی مقدسی، نویسنده و ویراستار لرستانی بر اثر سکته قلبی درگذشت.

محمد برخورداری، مدیر انتشارات آوای فهیم در گفت‌وگو با ایرنا با اعلام خبر فوت مجتبی مقدسی اظهار داشت: مجتبی مقدسی نویسنده، کارشناس ارشد کتاب، ویراستار علوم انسانی و کتاب‌های تاریخ ایران و لرستان، پژوهشگر ادبی و ویراستار عصر چهارشنبه ۱۶ خرداد بر اثر سکته قلبی در منزل خود در تهران درگذشت.

مقدسی بیش از ۴۰ عنوان کتاب را ویراستاری و تالیف کرد و پیش از این مدیر مسئول «انتشارات حروفیه» و سه سال اخیر سردبیر نشریه «سفیر سبز قلم» بود. به گفته وی، پیکر مقدسی برای مراسم تدفین و تشییع به بروجرد منتقل خواهد شد؛ همچنین بعد از هماهنگی با خانواده او، در تهران آیین یادبود مقدسی برگزار می‌شود.

مقدسی‌زاده ۱۳۳۹ در بروجرد بود که حاصل فعالیت‌هایش در عرصه ویراستاری، کتاب‌های ارزشمندی از نویسندگان مختلف چون پایتخت فراموش شده قوم کرد، تاریخ مختصر سیاسی و اجتماعی بروجرد، تاریخ هشتگرد، جغرافیای تاریخی کرج ابودلف، جواهرالولایه، سلسله والیان لرستان در جست‌وجوی نشابور خراسان، فیروزکوه، ملل شرق در شاهنامه فردوسی، آثار مرحوم والی‌زاده معجزی و آثار شناخته شده دیگر بود.

قاب

سقوط تل‌آویو این‌بار در یک پویش

سیزدهمین پویش کتاب‌خوانی «کتاب‌قهرمان»، کاری از مرکز رسانه‌ای شیرازه با همکاری انتشارات کتابستان، کار خود را آغاز کرد. رهبر معظم انقلاب همزمان با حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال‌جاری و گشتن در میان غرفه‌های فروش کتاب، کتابی را با عنوان «تل‌آویو سقوط کرد» در دست گرفتند و توجه ایشان به این اثر در حوزه مقاومت جلب شد. بر همین اساس، دبیرخانه پویش کتاب‌قهرمان این اثر را که کاری از سمیه علی‌هاشم بوده و با کوشش سمیه سادات‌حسینی ترجمه شده است، به‌عنوان کتاب این دوره برگزیده است. سیزدهمین پویش کتاب‌قهرمان تا ۱۵ تیر ادامه دارد. علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت کتاب و شرکت در این مسابقه، عدد ۴ را به ۹۰۰۰۹۸۲۵ ارسال کنند.

